

ACC. N.R M.9466:1-18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne

inlämn.
Upptecknat av: Mai Fosslund

Härad: V. Grönage

Adress:

Socken: Vinslöv

Berättat av: Elsa Nilsson

Uppteckningsår: 1944.

Född år 1874 i Vinslöv

Berättelser från Elsa Nilssons
barndom, uppmärksammade av
hennes syster.

1. Besök hos en "klok."
2. Drängen som lärde smälarningsen.
3. Hittar brottsplatsen.

Beröft hos en "klok".

De va i hirt årad när de ble medöd
frembiur sön Amors Agas genoa - plogen
burde o gå o röjut frånas o velle inte
ajda o mte lege o inte mörd brydde
han se om o gorr. Så mooren hänsas ble
röjut ke äed o visste mte ha der già
öd plogen, o inte kunde hon begubba ha
hon skölls göra ve - mom på han ble
köli igen. För de ble ke längs ju varre.
Ja, när daj hede draeds mo mom i mönna
ugor o försökt me bo hylle o Fäntal
omne foderus o plaed äré på von på
skjuldrorna o allt ha daj komme hitta
på udan od da jore nödens varden nöfta
se hon då Stojnselts Pajnla did o da va
inte fören ejt stekes ud öd Jordaknöj-

llen o da vada inbe need iagn å págen
skæ I ho. Doj hade borad nom te bo-
red på an Skolle försöga o ajda tide, o
Annors Agas jenssa Ingar hade vaed te
nabocur o fæd mynolhæd mælk o doj
hade skeffad scj-lebiö mä, men págen
åd inbe nöed åus mooren sac öd an Skolle
fa fætt på pejlebröd o liavait mellomstec-
ket i spegärttan. Gae an byddc te, men
want inbe fa var möger en cd par bogor
o på pi akrosad ud se da va rojut raled
öd ad. Å me va doj rojut kæ págen fa
doj vessste mögen levanes ra me nom.
hæn di sior Stejnsetta Pajntan: "I sko-
fa doj öd da ä mosijugan págen har."
Hon hade inbe sajt hæd fröd redon
rodad där o sojts ätte hon da gæch te
o hon doj drocs mä págen på alevis

ACC. N.R. M. 9466:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

for å få an fe o ajda lide. Men da ble
intet nöed å meda sedan Amours Agas
Jens to pägen i fajnen o ge o læ more
i backlousbänken o där ble pägen
legganas liadant som an ble lägder.
"hosjugan" sror da Amours Agas Jens
"ha a da för nöed o ha ska du giv ve da?"
"Jee" sror da Painla, "missugan är intet
öe go o räga ud fö o intet öe till o ble
är me rhälles. Där är vejd nöen som är
gramsc på oj o ha skecket den råla
sjugan på pagastackalen o en bler
allri a me ad o allri lo nöed om intet
förfallt i nöen där kan måla rom
för mosjungan." - "Jee" sror då bo Amur
Agas Jens o Hansen komma som ledde
Tjörne, "da finns ni frönja om en bara
perso hov en blots ledra på öd o heta

reda pe nöen som faste se þá al."
O doj kunne inte beguba nöen som hade
so omb å piggasackalen se doj hade
vatt mon doj sjugan. Doj varste ingen
levanes ri. Men Pajla hade reda
på ojn kringa i fläffet som komme böe
leisa å mala för mosjungan o då böe
daj Pajla om hon komma få fall i doj
kringan o få va te o fa did for de va
projt omjaled ad pigen komme gi te
fläffet för an fyddt inte längre gi
foars ne glöd uran knagen veges mö-
gono mon. Jao nör doj sön hade fonde-
rad bid o did se fälles doj ve öd
Pajla skulle bla där om matten o min
fara me den te doj bloga kringan i
fläffet. För Pajla va liason lida
bakanter me va & mattr öd de inte

ACC. N.R. M. 9466:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Se gött o veda hont sändane där men
skot veila ha ad lär de min ble ed
sköcke i pa sändanörnen fe Amers
dagars jeans ge se å te Tepa harer
Trolsdas o lana kanna blereda man
o ojn vagn ic o oga i. O så fe an sa
Pajula me se o pajen me o ge se å ic
flätselt o färsögn o lojda opp dog dä-
ninga kloga kringan o dog körde löjt
mig o skogen der vatt bora o jn lidan
väjsla se dog hade löje noch fe o hitt
dit. Men Pajula hade vared där fönd
se hon komme ju loids se fram. Där dog
hade körta lange, komma dog fe ojne sju
där hälften va mög o ojn backe o hälften
utanför. Ja, där ha bora lida i den
ojne annat me dorren som en komme påg.
De anna va mög i ojn grusbacke. Ja,

doy amoge inog om dörer o ve doy ojna
pian plo ojn ka (:) bronnen o frappa po
sarebräsko pom doy hade goed va o aida,
o ve him pian plo ojn oben ppis der doy
kölva me kneppla o hade ojn grunda
pa me päror i pom doy skolle koga. Se
ann komme ju veda ad doy som annra finge
aida söna pärar ains de va föndes. hen
pa ve dar ojn dör te o inganfö den va
ojn hile störe stuan ojn sätton te o
kölva i o änter den va vajla te hänsen
o flocken pom doy skolle peda ja om nöt-
ben. Iu plo doy omme sängen din doy
hade kappat inog dom för elken ränte doy
i hajla stuan. Ja, doy finge ju ta opp
doy som skolle gora ägg. Doy hade doy ~
sängen. I doy ojna görner i stuan va
grisen inog tapeter o i doy annra hade

doj ojn gás. Þom heðe sájs gáslinguar. Þá
þu komme soj ad da va ínto þe díled fó
ðom, uðan doj skoþer, de komme ken
da soj. Þæt. Ánnors dagur geng to mög
fíger o pad rjánde grisatjústen o skol-
le va se rojs om kringan skóla komma
ing. Hær an sá ínto þe næren þu látna,
uðan dár þó ojn gammal ríali káning
þom va bo nægðar o pláverðar o dráva
þe hínser, men da komme vél allir va
ðen þom komme boda fó mósgugan, de
komme an da allir tho. Dáffur þod an
o þae ínto ajsl or fe ma bá an heðe
sodeð o fayt, ogst bra bójds fófes an
öd an týsir komme spóra na lár doj
kringan va þom komme boda sjuga o de
gore an áss. Hær da skóla an allir
gjort þe de. visad, fó kringan ble galen

ACC. N.R M. 9466:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

på norn o hede inti Paula vaed me o
heded ad se hede Amors Agas Jem
pagad ud o Olson injan han hede
gjort hocket hah an sa kommen i pi
hen Paula snæka gramt me kringen
o te hon fe na te o sitta pi den sjuoc
gogetslackalen som noen hoyer lase
Hede skeekad don rålia sjuagan på o
sin löfle Paula kringan ogn svartplatt
der gris som Amors Agas Jem hede fæd
te nāndemannen fo poen hede flayer
grisa an hon hafte passa te o Amors
Agas kringa hede flass doft därna till
grisalosed sin an va födder o hett meen
löjn me now. hen nu hede an vajsd
o blood se grammor, se an va storre om
di andra grisarne i kulan. Se nu vette
nāndemannen byda se te mon igen o ha

Se hoso hem da pholc ble löjn för dog
som ~~boda~~^{D boda} den sjuge pigan pholc la grisen
da pholc sagde va man för. Ja, kā-
ringen gronna ojn storn sin saehon öd
om han fe grisen o den va pc bra som
samtal på, oc pholc hon boda pigan.
Hon hon ville ha grisen fört. Ja, o
måste då Amors äges jens ge be hem
alle grison. Oda va ojtl fara lia gront
grisaliv. Seda va malho mite pc gell för
Amors äges jensas o lämna den för dog
hade ju mite ämper en den. Ja, nu ände-
lien pholc dog kloja krimpat la i lob
mä den sjuge pigan. Fa fo hon ojw ul-
len tri o vande ps mod spisen o läjste
mod som ingen komma begribs o sin
fo hon pigan o mätte mätte mon me
trean o trean slapp mätt fö aman

På an se da va mitte lide mosjuga den
skäckalen hade i häler. Inn ge hon rörl
om pägen hioj gånger o inn för hon hieu
o gjorde ojn ring o i den ringen skölle
pägen spissa hioj gånger o inn bant
hon dog hären om de ojna böjish. På
pägen. O på läjde hon ojn näli hop over
pägen. O på skölle pägen ha hieu om
böjish i hioj noga. Inn skölle an ble
bra o mörkronan i ga, paa hon. O
ejn komme mitte pägen sålga vid se
böjish o klyxa oppome, se da synnes öd
de joré mölla o ka va myer dom
krona sedan hon komme ida mosjuga,
da komme en di sät. Inn körde dog hem
igen o pägen blevis bra men dog vore
friavil bra kca åde för dog hade bleck
a miå de gramma grisakreged.

Drången som hundt Smalanningen

För en åttali år sedan var där ojn hal-
kar fr. Pål Amours i Djare som hede
Baxa Voijsen som var på fälen o speta-
gel på då va projekt faselad. En gång
kör där kom ojn Smalanningen o skölle
köba grisar sa an öd un hade reda på
ojn Ho som hade sju farfars granna
grisastöttinga. Ja, se dra an da i mc
krämaren lejut till på sjuesteket o å-
gitt här där som var ojn röli hib må
boska o plöjna o där lejda an opp i H
Diagorin som hade sju ungar. Smalann-
ingen som heds Appelomius ble projekt
oppediader o galen på då försör o plöjke
te o projla bala Voijsen men an fe

ACC. N.R M.9466:12.

inte fanns i sön om åns han ye o vägta
på sön se lojnt opp öd daen.

LUNDS ÜNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:o M. 9466:/3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ett bröllop.

I ska tro öd ain da se kom vajtepågen skalanes hem me tjörn
o de i röa rapped. Ja en konne då seded soj på nom öd han
hade näed o snacka om for han va se oppediadder se da va rojnt
for galed. Ja han va da inte näboen te snacka ihällor. For se
han hade vared på doj sönnra skoen o rågad på rige Nojlsas
halkar o den hade snackad för nom ällt möjeled som han vess-
te o lite te. Se da å så öd rige Nojlsas Maja ska gifta se
me reksdasmannens Tröls o deroä ojn gastis (?) te dorras, se
da står harlia te. Poj ha ju ojn rigor släjt o ölla naboner,
doj som ä riga nock, ska össe did. Mattro öd där ska ble ojtt
sjudane o ojtt skrigane se en får vajl inte örnalyje på hoj-
la nötten, när da ska stå an. Halkaren hade lytts på när rige
Nojls o Pajnla, hansas kvinga, hade snackad om ad. Da ska va
strajs ätte meckelsässe o doj ha burt o rösta te älla roje.
Doj ha kört ud troj stättinga pe ålen o kanse doj ska ha flo-
jer te o sä ska doj slajta doj grimmeda koen o troj ella
fira lom o sin ojn gammal där o ojn grisaso, for tyngen ~~for~~
få vajl åsse ha näed. O sin te ölla dränga som ä ma ögen, för
da gilled ska öllt va i flojre da o ojtt reded gille ska da
ble. O ölla nabona få nock ~~ta~~ mod sömma å gillesfolked for
der bler inte plass te ölla i gillesgåren."Ja", sår då mor

ACC. NR M. 9466:14

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV

te vajtepågan, "de va då inte se galed öd du ränner o lyss ätte ha rige Nojlsas halkar tjabbar om, sellas töss ja inte meed om ojart slador om hössponen(?). Men nu kan da nock va bra o ha lite beske äss en ska ble roje mä ällt en för o göra. Ud me gör nu öllihob." O ud komme vi össe. Men sin va da vi glötta som lyddes lyddes ätte o snacka om da gilled o allri glemma vi da ihäller oit par ella troj ugor ingan da skolle va hade mor röstad te förning för doj skolle inte lide te. Doj hade slojtad te ölla nabenas mä för alla skolle ju ha so köd o fläsk mä se o doj hade bagad öllihob. O ja fe stå o sejta mojl te sejtebrö o vedemöjl hade doj köpt i stan för doj skolle ha vedekagor mä o sin te öllra sist skolle risengröden rajas o te den skolle va nymolkad melk o moor raidde den i två timma. Se den va då redior, da skall i tro. Ja, inte feck en smöga möed å ad. Skraba grydan da feck en o da va faselia gött. Sin lae moor ojn puda å satte gröden da. O sin fe Pälla seda pe goled o resta grödafaded. Moor öste opp gröden se an ble se jämnor o slätter o granner se moor va reded stor på ad. Daen ingan gilled burde gillesfolked o komma o I skall veda öd da va nøed o saj på. Store Pärs Nojlsa o Jeppa Mares Ola o Ingår o Bäjnt Jens o Månsa Sven o Malena låe te vårt o doj snacka om öllt ha doj hade fåed veda om ad. Doj krodde öd da kom te o vara hojla dagen. O doj hade så ryselede mä förninga mä se öllihob. Ja så va da då äntelien doj Jordan brölloped skolle va o ölla glötta o halkara o stenter

ACC. NR M. 9466 : / 5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i hojla sojnen sto ude pe väjana o skolle va te rojs o soj bruastassen o da va nøed o soj össe. Fåst va der föreriarana o sin spelemännen o sin brogemannens släjt o där va säjs o trätti öga. Ja da va ojn Ta se långor se då så ud som då allri skolle ta tröd. Vi glötta rände ötte ännu te tjörkan se fvi skolle va te rojs o soj dom kommaud igen. O tjörkan va föllär o folk. O der va flojre äreportar va gårana doj körde förbi. Ja da va ojn fasia finor bruastass o der snackas om da brölloped o långa tior. Ja när doj va vidda sin komme doj ju ud å tjörkan igen o sin va da ojtt fasedal alloane ingan hår o' ojn å da meena folked hade fåed fatt i sina vajna o kommed ödsta igen, för sin skolle doj ju te gillesgåren öllihib o prästen å klockaren mä. O dar va nock sönma som va sölltena för doj hade lojnt o vännas o doj hade inte fåed utan kaffe o kagor ingan doj toe ödstä te tjörkan. Maden skolle doj inte ha färn doj komme igen. O I skall tro dar va mad Mårten Jensan Annorsa Sissa som va doj vurrta madlagerskan i tjörksjönen hade vared dar i troj ugor o röstad te o dar va ojtt halt tju andra kvingor te o passopp. O när gilles folked kom tebaga från tjörkan va bored dugad färed mens doj hade vared ödsta o da va inte lide fint. Doj hade lejt lennendräjlsdugan pe boren o med va der se da va rojnt raled öd ad. Där va stora fad me söppa doj skolle ajda å o doj hade sölaskeor te o ajda med Ja da va inte Rige Nojlsas ölla får doj frammade hade mä se åsse, o

ölla hade fällekniwa mä se te o ajda mä. O sin va där stora bonka mä sejtebrö, smöränska o kogt fläsk o stegt fläsk o röllepölsa o hakepölsa o lommaköd o kö köd o fläskasälta o blopölsa mä, pjabboré va rojnt föllt å se meen mad se ja ved da inte nam te höllten å ad. Se nu va ad bara o gå te bors o börja o ajda o doj skolle seda ätte som doj va riga te o ätte som doj va i släjt åsse. Åga Jensa Pärsa skolle gå fåst for dæ va å brogemannens släjt. Men Åga Jensa Pär hålde sé i da stora ska-bed i jörnan o stor o starker va an åsse| doj slede å droe i nom bo läjnge o vajl ingan doj finge nom fram te bored o inte ge ad meed bäder mä hina i häller se da dro ikring mojer en ojn timme ingan där ble köed ojdane å. Men sin doj vejl hade kommed te bored toe doj skae igen. Ja där va nock flojre som va bra sölltne för dajva rojnt raled ha sömma konne ajda. O der va nock doj som töckte doj skolle soded åanför ojn o annan som dom töckte kommed för lojnt fran. Bölla o Poel som va o passa opp finge ränna ing mä mojer söppa o slå i doj store faden på boren för jemnan. O brö o ost o sul o smör geck dar öd se da sto härlia te o der va ojtt stort fad mä gásafett pe bored, men da va fort oppajded. När ölla hade ojded ve bored se meed doj vonne o fåed se många sybar doj tölte rojste doj se frå bored o sin skolle ölla grödafaden ing. Hår o ojn som kom te gilled hade hatt ojtt fad gröd mä se te den anre förningen.

ACC. NR M. 9466:17.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gröden v^sskoren i bida o lå pe tenfaden se vider o granner se da ä da roj^selia gött mä risangröd o ~~da~~ da vanka häller allri utan te Jul o så på gille. Ja nu fe hår o ojn ta ojtt grödasticke o hårt faded, se sömma hade ojn troj ella fira bida i nävana o ådde på, för da va ju rojnt omöjeled o ta i alla pe ojn ~~gå~~ gång.

Meng doj ådde i stora stua o smorde knausen allt ha doj konne, hade tyngen o doj fremmade drajngana mad i folkstuan se doj ble^e inte utan doj haller. Ellas va da rätt se snålt te Rige Nojlsas för bo folk o kreg. Dör va inga ög i hojla sojnen som va se skrina som Rige Nojlsas o tyngen hade ad inte for ~~fett~~ i häller. När ajdaned äntelien va slud, skolle doj dansa o doj remde ud bor o bajnka o så dansa doj o sjongde o spelemänner spelte bo masyrkor o polkor o ingan doj vesste ored o va gården föllor å folk som skrege fram bruapared o så mätte bruon o brogemanen ud o där va ojn grebla har sian om dem o juste mä hårsele tal-ljus. O sin wa Rige Nojls ude me ojn stor brännevinskattning o hällde opp brännevin o by pe fölked, o doj skrege fram bruapared flojre gånga o dansen hällde på hojla natten ännan te fram pe mörnen. Sin ge gillesfölked ud te naborna o lae se te o söva lade ingan doj skolle börja gilled igen. O da brölloped vara hojla ugan o doj hade förninga mässe se doj to did lide hår da. Sin doj förnämste frammade hade fared sin hade doj husmän

ACC. NR M. 9466:18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

o törpare o te sist va söjnastackalana boena. För da va bruged
pe gille pe doj tien ad doj skolle by stackale på ättergille.
O sin hade doj ällt ojtt faseled göra ingan doj hadejskeckad
hem öll doningana hår da hörde te. För en kan veda öd doj hade
fäed lönt i hob i hojla byen te ojtt sådant ojtt rongane gille.
Men ellas va dar nönna å kvingorna som töttes öd doj finge inte
meed o förningen tebaga nar doj hänte sina fad for Rige Nojlsas
vedånoch ha doj gi ifrå se, doj ved åsse du.